

Lovforslag nr. L 104

Folketinget 2010-11

Fremsat den 16. december 2010 af Miljøministeren (Karen Ellemann)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om vandløb

(Nedklassifikation af vandløb)

§ 1

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 24. september 2009, som ændret ved lov nr. 484 af 11. maj 2010, foretages følgende ændring:

1. § 10 affattes således:

»§ 10. Vandløbsmyndigheden kan træffe afgørelse om at optage private vandløb som offentlige vandløb.

Stk. 2. Vandløbsmyndigheden kan efter regler fastsat af miljøministeren træffe afgørelse om at nedklassificere offentlige vandløb til private vandløb.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. De offentlige vandløb, som vandløbsmyndigheden i tidsrummet fra 15. december 2010 til lovens ikrafttræden beslutter at nedklassificere til private vandløb, optages som offentlige vandløb ved lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets baggrund
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Den foreslåede ordning
3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. De administrative konsekvenser for borgere
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets baggrund

Der har i tiden efter kommunalreformen i 2007 vist sig en tendens til, at kommunerne, der er vandløbsmyndighed efter vandløbsloven, i et vist omfang ud fra besparelsmæssige hensyn har nedklassificeret offentlige vandløb til private vandløb med den konsekvens, at private lodsejere (bredejere) får pålagt udgifterne til fremover at vedligeholde vandløbene og – i tilfælde af mangelfuld vedligeholdelse – kan risikere at blive pålagt et erstatningsansvar, hvis der forekommer oversvømmelse på naboarealer, som medfører skader på afgrøder.

Klassifikationen i offentlige og private vandløb har ingen betydning for ejerforholdene. Et vandløb ejes, uanset om det er klassificeret som offentligt eller privat, af den grundejer, på hvis ejendom vandløbet er beliggende. Klassifikationen har derimod betydning for, hvem der har pligt til at vedligeholde vandløbet. Det er vandløbsmyndigheden, der har ansvaret for at vedligeholde offentlige vandløb, mens ansvaret for private vandløb påhviler bredejereren.

Der er ikke i den gældende lovgivning kriterier eller retningslinjer for, i hvilket omfang kommunerne har adgang til at nedklassificere vandløb. Det anser regeringen for at være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Det er regeringens opfattelse, at der er stor risiko for, at nedklassificering i den kommende tid vil ske i et omfang, der på ikke-acceptabel måde vil pålægge borgere økonomiske byrder, som de ikke tidligere har budgetteret med. Der er derfor behov for en lovændring, som giver mulighed for at fastsætte regler for, hvilke typer af vandløb der kan nedklassificeres. Desuden er det nødvendigt, at vandløb, som bliver nedklassificeret i tidsrummet fra lovforslagets fremsættelse til lovens ikrafttræden, bliver genoptaget som offentlige vandløb ved

lovens ikrafttræden. Herefter kan kommunerne under iagttagelse af de nye bestemmelser tage sagen op igen.

For at undgå at enkelte kommuner spekulerer i at nedklassificere offentlige vandløb på bekostning af private lodsejere, vil lovforslaget først blive sendt i høring samtidig med fremsættelsen.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte regler om, hvilke hensyn vandløbsmyndigheden skal lade indgå i vurderingen af, om et offentligt vandløb skal nedklassificeres til privat vandløb.

Det foreslås endvidere, at i de tilfælde, hvor vandløbsmyndigheden efter de gældende regler beslutter at nedklassificere vandløb i tidsrummet mellem lovforslagets fremsættelse og lovens ikrafttræden, vil vandløbet blive genoptaget som offentligt vandløb ved lovens ikrafttræden. Vandløbsmyndigheden kan derefter beslutte at genoptage sagen, når reglerne fastsat med hjemmel i den foreslåede § 10, stk. 2, er trådt i kraft.

2.1. Gældende ret

Vandløbsloven indeholder i dag ikke regler om, under hvilke betingelser eller efter hvilke kriterier vandløb kan nedklassificeres fra offentlige vandløb til private vandløb.

2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at miljøministeren i medfør af den foreslåede § 10, stk. 2, skal fastsætte regler om, hvilke hensyn der skal indgå i vandløbsmyndighedens vurderinger, før der kan træffes beslutning om at lade offentlige vandløb overgå til at være private. Kriterierne herfor

er nærmere omtalt i bemærkningerne til lovforslagets § 1.

Udkast til bekendtgørelsen vil blive sendt i offentlig høring samtidig med lovforslaget, og reglerne om nedklassifikation kan dermed træde i kraft samtidig med lovens ikrafttræden.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for staten eller regionerne. Kommunerne vil i et vist omfang få præciseret deres råderum på vandløbsområdet, og en eventuelt forventet besparelse på vandløbsvedligeholdelse i forbindelse med nedklassificeringer i tidsrummet fra lovforslagets fremsættelse til lovens ikrafttræden vil ikke kunne realiseres. Lovforslaget pålægger ikke kommunerne nye administrative opgaver eller økonomiske byrder, og på den baggrund vurderes det samlet set, at forslaget ikke har økonomiske konsekvenser for kommunerne.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. De administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget sendes i høring samtidig med fremsættelse i Folketinget.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Ingen	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Efter vandløbsloven inddeles vandløb i 2 klasser, offentlige vandløb og private vandløb. Klassifikationen er uden betydning for ejerforholdene. Et vandløb eller en strækning af et vandløb ejes, uanset om det er klassificeret som offentligt eller privat, af den grundejer, på hvis ejendom vandløbet er beliggende. Klassifikationen er derimod bestemmende for, hvem der har pligt til at vedligeholde vandløbet. Vedligeholdelsesforanstaltninger omfatter for åbne vandløbs vedkommende at skære grøde, fjerne slam og lignende aflejret materiale mv., og for rørlagte vandløbs vedkommende at sørge for, at der er gennemløb, og at rørene er funktionsdygtige. Det er

vandløbsmyndigheden, dvs. kommunen, der har pligt til at vedligeholde offentlige vandløb, mens det er den private bredejer (grundejer), der har pligten for så vidt angår private vandløb.

Med forslaget bemyndiges miljøministeren til i en bekendtgørelse at fastsætte regler om, hvilke hensyn der skal indgå i vandløbsmyndighedens vurdering af, om et offentligt vandløb kan nedklassificeres til et privat vandløb. Det forudsættes, at det overordnet vil blive lagt til grund, at nedklassifikation af vandløb alene vil omfatte vandløb, hvortil der ikke knytter sig offentlige interesser, og hvor almenheden generelt set ikke har interesse i vandløbet.

Der vil blive taget udgangspunkt i, at offentlige vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelses-

lovens § 3, og offentlige vandløb, der modtager spildevand fra større spildevandsanlæg og vand fra offentlige arealer, herunder fra offentlige veje, ikke kan nedklassificeres.

Derimod vil vandløb, der er anlagt til særlige, private formål, fx fødekanaler i forbindelse med dambrug samt kanaler og grøfter indenfor pumpelag, og vandløb, der primært tjener til afledning af vand fra marker og skove og spildevand fra enkeltejendomme, fortsat kunne nedklassificeres. Grunden hertil er, at sådanne vandløb oftest kun har interesse for en meget snæver kreds – i visse tilfælde kun en enkelt eller ganske få personer eller virksomheder.

Til § 2

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, jf. afsnit 1 i de almindelige bemærkninger.

Det er regeringens opfattelse, at der er stor risiko for, at nedklassificering i den kommende tid vil ske i et omfang, der på ikke-acceptabel måde vil pålægge borgere

økonomiske byrder, som de ikke tidligere har budgetteret med. Der er derfor behov for en lovændring, som giver mulighed for at fastsætte regler for, hvilke typer af vandløb der kan nedklassificeres. Desuden er det nødvendigt, at vandløb, som bliver nedklassificeret i tidsrummet fra lovforslagets fremsættelse til lovens ikrafttræden, bliver genoptaget som offentlige vandløb ved lovens ikrafttræden. Herefter kan kommunerne under iagttagelse af de nye bestemmelser tage sagen op igen.

For at undgå at enkelte kommuner spekulerer i at nedklassificere offentlige vandløb på bekostning af private lodsejere, foreslås det i stk. 2, at i de tilfælde, hvor vandløbsmyndigheden efter de gældende bestemmelser nedklassificerer offentlige vandløb i tidsrummet fra lovforslagets fremsættelse til lovens ikrafttræden, bliver vandløbet igen optaget som offentligt vandløb ved lovens ikrafttræden, jf. afsnit 1 i de almindelige bemærkninger. Herefter kan vandløbsmyndigheden – under iagttagelse af de nye bestemmelser, som vil blive fastsat i en bekendtgørelse – tage sagen om nedklassifikation op igen, jf. dog stk. 3.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 24. september 2009, foretages følgende ændring:

1. § 10 affattes således:

§ 10. Vandløbsmyndigheden kan bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse.

»§ 10. Vandløbsmyndigheden kan træffe afgørelse om at optage private vandløb som offentlige vandløb.

Stk. 2. Vandløbsmyndigheden kan efter regler fastsat af miljøministeren træffe afgørelse om at nedklassificere offentlige vandløb til private vandløb.«